
Chatustrimshat RudrastavaH

चतुस्त्रिंशद्भुद्रस्तवः

Document Information



Text title : Chatustrimshat RudrastavaH

File name : chatustriMshatrudrastavaH.itx

Category : shiva, stava, kAshmIrashaivadarshanam

Location : doc_shiva

Author : Jayaratha

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Latest update : October 21, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 6, 2024

sanskritdocuments.org

ચતુસ્ત્રિંશત્રુદ્રસ્તવઃ



(અભિનવગુપ્તવિરચિતં તન્ત્રાલોકે જયરથકૃતં તન્ત્રાલોકવિવેકાન્તર્ગતે)

॥ નમો રુદ્રશક્તિમન્વિતેભ્યઃ ॥

॥ ક-વર્ગઃ । અઘોરમાહેશ્વર્યૌ / અઘોરમાહેશ્યૌ ॥

જયતાન્નતજનજયકૃત્સજયો રુદ્રો વિનાભ્યુપાયં યઃ ।

પૂરયતિ કં ન કામં કામં કામેશ્વરત્વેન ॥ ક - જયઃ ॥ ૧ ॥ (ત૦ ૨)

ખાત્મત્વેડપિ વિચિત્રં નિખિલમિદં વાચ્યવાચકાત્મ જગત્ ।

દર્પણનગરવદાત્મિનિ વિભાસયન્વિજયતે વિજયઃ ॥ ખ - વિજયઃ ॥ ૨ ॥ (ત૦ ૩)

યો દુર્વિકલ્પવિઘ્નવિઘ્નસે સદ્વિકલ્પગણપતિતામ્ ।

વહતિ જયતાજજયન્તઃ સ પરં પરમન્ત્રવીર્યાત્મા ॥ ગ - જયન્તઃ ॥ ૩ ॥ (ત૦ ૪)

યો નામ ઘોરનિનદોચ્ચારવશાદ્ભીષયત્યશેષજગત્ ।

સ્વસ્થાનધ્યાનરતઃ સ જયત્યપરાજિતો રુદ્રઃ ॥ ઘ - અપરાજિતઃ ॥ ૪ ॥ (ત૦ ૫)

કવલચિતું કિલ કાલં કલયતિ યો વ્યાયતાસ્યતાં સતતમ્ ।

જયતિ સ સુજયઃ સાક્ષાત્સંસારપરાકૃતૌ સજયઃ ॥ ઙ - સુજયઃ ॥ ૫ ॥ (ત૦ ૬)

॥ ચ-વર્ગઃ । પરમઘોરબ્રાહ્મ્યૌ / પરમઘોરબ્રાહ્મણ્યૌ ॥

તત્તન્મન્ત્રાભ્યુદયપ્રગુણીકૃતચણ્ડભૈરવાવેશઃ ।

વિદ્રાપિતભવમુદ્રો દ્રઢયતુ ભદ્રાણિ જયરુદ્રઃ ॥ ચ - જયરુદ્રઃ ॥ ૬ ॥ (ત૦ ૭)

જયકીર્તિરયં જયતાજજગદમ્ભોજં વિભક્તભુવનદલમ્ ।

રવિરિવ વિકાસયતિ યશ્ચિદેકનાલાશ્રયત્વેન ॥ છ - જયકીર્તિઃ ॥ ૭ ॥ (ત૦ ૮)

તત્ત્વક્રમાવભાસનવિભાગવિભવો ભુજ્ઙમાભરણઃ ।

ભક્તજનજયાવહતાં વહતિ જયાવહો જયતિ ॥ જ - જયાવહઃ ॥ ૮ ॥ (ત૦ ૯)

તત્તત્ત્વવિભેદનસમુદ્યોતોદ્યોતિભિશિતશૂલકરઃ ।

જયતિ પરં જયમૂર્તિઃ સંસારપરાજયસ્ફૂર્તિઃ ॥ ઝ - જયમૂર્તિઃ ॥ ૯ ॥ (ત૦ ૧૦)

સ્વાત્મમહાભીમરવામર્શનવશશકલિતાધ્વસન્તાનઃ ।

ભવદુર્ગાભઞ્જનજયોત્સાહો જયતાજજયોત્સાહઃ ॥ ઞ - જયોત્સાહઃ ॥ ૧૦ ॥ (ત૦ ૧૧)

॥ ટ-વર્ગઃ । ઘોરરૂપકૌમાર્યૌ ॥

અમૃતાત્મકાર્ધચન્દ્રપ્રગુણાભરણોઽધ્વમાણ્ડલં નિખિલમ્ ।

વિશ્રમયન્નિજસંવિદિ જયદોઽસ્તુ સતાં સદા જયદઃ ॥ ટ - જયદઃ ॥ ૧૧ ॥ (ત૦ ૧૨)

જયવર્ધનઃ સુખર્દ્ધિં વર્ધયતાત્પૂર્ણચન્દ્રવિશદગતિઃ ।

આપ્યાયતિ જગદ્ધઃ સ્વશક્તિપાતામૃતાસારૈઃ ॥ ઠ - જયવર્ધનઃ ॥ ૧૨ ॥ (ત૦ ૧૩)

યો યોગિનીપ્રિયતયા તિરોહિતિવ્યપગતિક્રમં જગતામ્ ।

પ્રબલીકરોતિ બલતો બલાય તસ્મૈ બલિં યામઃ ॥ ડ - બલઃ ॥ ૧૩ ॥ (ત૦ ૧૪)

યઃ પરમેશસપર્યાક્રિયોપદેશાકુશેન ભવકરિણમ્ ।

કૃતવાંસ્તમનતિબલમતિબલમસ્મિ નતઃ કુણભૃદાભરણમ્ ॥ ઢ - અતિબલઃ ॥ ૧૪ ॥ (ત૦ ૧૫)

પ્રણામામિ નિખિલપાશપ્રવાહસમ્ભેદભેદબલભદ્રમ્ ।

બલભદ્રં પ્રાણાશ્વપ્રચારયાતુર્થપૂર્ણબલમ્ ॥ ણ - બલભદ્રઃ ॥ ૧૫ ॥ (ત૦ ૧૬)

॥ ત-વર્ગઃ । ઘોરમુખવૈષ્ણવ્યૌ ॥

નિજશક્તિજનિતકર્મપ્રપગ્ધ્યસંચારયાતુરીવિભવમ્ ।

ભવતરણબલપ્રદતાં સમાવહન્તં બલપ્રદં નૌમિ ॥ ત - બલપ્રદઃ ॥ ૧૬ ॥ (ત૦ ૧૭)

ઋતધામાનમનન્તં બલાવહં તં બલાવહં વન્દે ।

જગદિદમમન્દમખિલં સ્વમહિમ્ના યોઽનુગૃહ્ણતિ ॥ થ - બલાવહઃ ॥ ૧૭ ॥ (ત૦ ૧૮)

ભવભેદવિભવસમ્ભવસમ્ભેદવિભેદબલવન્તમ્ ।

બલવન્તં નૌમિ વિભું દારુણરૂપગ્રહાગ્રહતઃ ॥ દ - બલવાન્ ॥ ૧૮ ॥ (ત૦ ૧૯)

જયતિ વિભુર્બલદાતા મૂઢજનાશ્ચાસદાયિ યેન વપુઃ ।

બહિરાદ્યન્તવદપિ મધ્યશૂન્યમુલ્લાસિતં સતતમ્ ॥ ધ - બલદાતા ॥ ૧૯ ॥ (ત૦ ૨૦)

ભેદપ્રથાવિલાપનબલેશ્વરં તં બલેશ્વરં વન્દે ।

યઃ સકલાકલયોર્મિતાત્મતાયા નિષેધમાદધ્યાત્ ॥ ન - બલેશ્વરઃ ॥ ૨૦ ॥ (ત૦ ૨૧)

॥ પ-વર્ગઃ । ભીમૈન્દ્યૌ ॥

દુર્વૃત્તજનકુસંસ્કૃતિસંહરણાવૃતાસ્યતાં દધતમ્ ।

દેવમમન્દ વન્દે વદનમાનન્દનં જગતામ્ ॥ ૫ - નન્દનઃ ॥ ૨૧ ॥ (ત૦ ૨૨)

આસ્થાય ભૈરવવપુર્નિજાકૃતેઃ સંવિભાગેન ।

વિદધાતુ વઃ સ ભદ્રં સર્વત ઇહ સર્વતોભદ્રઃ ॥ ૬ - સર્વતોભદ્રઃ ॥ ૨૨ ॥ (ત૦ ૨૩)

યઃ પરમામૃતકુમ્ભે ધાન્નિ પરે યોજયેદ્રતાસુમ્ અપિ ।

જગદાત્મભદ્રમૂર્તિર્દિશતુ શિવં ભદ્રમૂર્તિર્વઃ ॥ ૭ - ભદ્રમૂર્તિઃ ॥ ૨૩ ॥ (ત૦ ૨૪)

ભીમમધિષ્ઠાય વપુર્ભવમભિતો ભાવયન્નિવ યઃ ।

પ્રભવતિ હૃદિ ભક્તિમતાં શિવપ્રદોડસૌ શિવોડસ્તુ સતામ્ ॥ ૮ - શિવપ્રદઃ ॥ ૨૪ ॥ (ત૦ ૨૫)

ભવતિ યદિચ્છાવશતઃ શિવપૂજા વિશ્વલાઙ્છનં વિષ્વઙ્ ।

વિશ્વં જયતિ સ સુમનાઃ પ્રપન્નજનમોચને સુમનાઃ ॥ ૯ - સુમનાઃ ॥ ૨૫ ॥ (ત૦ ૨૬)

॥ ય-વર્ગઃ । ભીષણાયામ્યે ॥

દેવં ચક્રવ્યોમગ્રન્થિગમાધારનાથમજમ્ ।

અપિ પરસંવિદ્રૂઢૈઃ સ્મૃહણીયં સ્મૃહણમસ્મિ નતઃ ॥ ૧૦ - સ્મૃહણઃ ॥ ૨૬ ॥ (ત૦ ૨૭)

સમયવિલેપવિલુપ્પનભીમવપુઃ સકલસમ્પદાં દુર્ગમ્ ।

શમયતુ નિર્ગલં વો દુર્ગમભવદુર્ગતિં દુર્ગઃ ॥ ૧૧ - દુર્ગઃ ॥ ૨૭ ॥ (ત૦ ૨૮)

ભદ્રાણિ ભદ્રકાલઃ કલયતુ વઃ સર્વકાલમતુલગતિઃ ।

અકુલપદસ્થોડપિ હિ મુહુઃ કુલપદમભિધાવતીહ પ્રસભમ્ ॥ ૧૨ - ભદ્રકાલઃ ॥ ૨૮ ॥ (ત૦ ૨૯)

સહજપરામર્શાત્મકમહાવીર્યસૌધધૌતતનુમ્ ।

અભિમતસાધકસાધકમનોડનુગં તં મનોનુગં નૌમિ ॥ ૧૩ - મનોનુગઃ ॥ ૨૯ ॥ (ત૦ ૩૦)

॥ શ-વર્ગઃ । વમનચામુણે ॥

વિદ્યામાયાપ્રકૃતિત્રિપ્રકૃતિકમધ્વસમકારમિદમ્ ।

વિશ્વત્રિશૂલમભિતો વિકાસયજ્જયતિ કૌશિકઃ શમ્ભુઃ ॥ ૧૪ - કૌશિકઃ ॥ ૩૦ ॥ (ત૦ ૩૧)

શુદ્ધાશુદ્ધાધ્વભિદા દ્વિગહ્વરં મુદ્રયત્યશેષજગત્ ।

સંવિદ્રૂપતયા યઃ કલયતુ સ કિલ્બિષં સતાં કાલઃ ॥ ૧૫ - કાલઃ ॥ ૩૧ ॥ (ત૦ ૩૨)

પરમાનન્દસુધાનિધિરુલ્લસદપિ બહિરશેષમિદમ્ ।

વિશ્રમયન્યરમાત્મનિ વિશ્વેશો જયતિ વિશ્વેશઃ ॥ ૧૬ - વિશ્વેશઃ ॥ ૩૨ ॥ (ત૦ ૩૩)

સુશિવઃ શિવાય ભૂયાદ્ભૂયો ભૂયઃ સતાં મહાનાદઃ ।

યો બહિરુલ્લસિતોડપિ સ્વસ્માદ્રૂપાન્ન નિષ્ઠાન્તઃ ॥ ૧૭ - સુશિવઃ ॥ ૩૩ ॥ (ત૦ ૩૪)

॥ ચક્રેશ્વર । પિબનયોગીશ્યૌ ॥

યઃ કિલતૈસ્તૈર્ભૈરશેષમવતાર્ય માતૃકાસારમ્ ।

શાસ્ત્રં જગદુદ્ધર્તા જયતિ વિભુઃ સર્વવિક્ષોપઃ ॥ ક્ષ - કોપઃ ॥ ૩૪ ॥ (ત૦ ૪)

॥ ઇતિ અભિનવગુપ્તવિરચિતં તન્ત્રાલોકે જયરથકૃતં તન્ત્રાલોકવિવેકાન્તર્ગતે ચતુસ્ત્રિંશત્રુદ્રસ્તવઃ સમ્પૂર્ણઃ ॥

Notes:

Jayaratha જયરથ in Tantrāloka-vivekaḥ તન્ત્રાલોકવિવેકઃ; that is his exposition on Tantrālokaḥ (T0) તન્ત્રાલોકઃ (ત૦) by Abhinavagupta અભિનવગુપ્ત, places 34 ślokaḥ શ્લોકઃ in beginning of various chapters (numbered above against T0 ત૦) extolling the respective 34 Rudrāḥ ચતુસ્ત્રિંશત્રુદ્રાઃ.

A collation of these 34 śloka-s ૧૬ શ્લોકઃ is made for seamless reading and may have been named severally as interpreted by respective people and more so for convenience of understanding the concept. Here it is named as CatustrimśatRudraStavaḥ ચતુસ્ત્રિંશત્રુદ્રસ્તવઃ .

The 34 Rudrāḥ ચતુસ્ત્રિંશત્રુદ્રાઃ and their respective Śaktiḥ (શક્તિઃ) correspond to the CatustrimśatVyañjanāni ચતુસ્ત્રિંશત્યઞ્જનાનિ (34 consonants) i.e. YoniVarṇāḥ યોનિવર્ણાઃ of the Varṇamālā વર્ણમાલા, are outlined in the MālinivijayottaraTantram માલિનિવિજયોત્તરતન્ત્રમ્ and can be gleaned from the following Śloka-s શ્લોકઃ :

જયશ્ચ વિજયશ્ચૈવ જયન્તશ્ચાપરાજિતઃ ।

સુજયો જયરુદ્રશ્ચ જયકીર્તિર્જયાવહઃ ॥

જયમૂર્તિર્જયોત્સાહો જયદો જયવર્ધનઃ ।

બલશ્ચાતિબલશ્ચૈવ બલભદ્રો બલપ્રદઃ ॥

બલાવહશ્ચ બલવાન્ બલદાતા બલેશ્વરઃ ।

નન્દનઃ સર્વતોભદ્રો ભદ્રમૂર્તિઃ શિવપ્રદઃ ॥

સુમનાઃ સ્મૃણો દુર્ગો ભદ્રકાલો મનોનુગઃ ।

કૌશિકઃ કાલવિશ્વેશૌ સુશિવઃ કોપવર્ધનઃ ॥

એતે યોનિસમુદ્ભૂતાશ્ચતુસ્ત્રિંશત્રકીર્તિતાઃ ।

સ્ત્રીપાઠવશમાપન્ના એત એવાત્ર શક્તયઃ ॥

- માલિનિવિજયોત્તરતન્ત્રમ્ ॥ ૩ । ૨૦-૨૪ ॥ .

The ṢoḍaśaRudraBija-s ષોડશરુદ્રબીજઃ corresponding to the ṢoḍaśaSvarāḥ ષોડશસ્વરઃ (16 vowels) i.e. BījaVarṇāḥ બીજવર્ણઃ of the Varṇamālā વર્ણમાલા (pertaining to the Mātrkā માતૃકા and Mālini માલિની scheme) are eulogized by Abhinavagupta અભિનવગુપ્ત in the 16 chapters sequentially in his exposition called ĪśvaraPratyabhijñāVivṛitiVimarśinī ઈશ્વરપ્રત્યભિજ્ઞાવિવૃતિવિમર્શિની on the composition by Utpaladeva ઉત્પલદેવ known as ĪśvaraPratyabhijñāKārikā ઈશ્વરપ્રત્યભિજ્ઞાકારિકા; and are collated for seamless reading as ṢoḍaśaRudraBijāmṛtaVandanā ષોડશરુદ્રબીજામૃતવન્દના, that can be accessed from one of the links below.

The RudraŚatārdhaVarṇaNāmāvaliḥ રુદ્રશતાર્ધવર્ણનામાવલિઃ that outlines the RudraŚakti-s રુદ્રશક્તિઃ that each Akṣara અક્ષર is imbibed with; and the ŚivaŚaktiVargatmakāNāmāvaliḥ શિવશક્તિવર્ગાત્મકનામાવલિઃ that outlines the PuruṣaBhāva પુરુષભાવ and ŚaktiBhāva શક્તિભાવ Saṃjñā-s સંજ્ઞા that rule each Vargaḥ વર્ગઃ - both derived from the ŚrīMālinivijayottaraTantram શ્રીમાલિનિવિજયોત્તરતન્ત્રમ્ of the Varṇamālā વર્ણમાલા (pertaining to the Mātrkā માતૃકા and Mālini માલિની scheme), can be accessed from one of the links below.

See numbered Links to the related texts in the HTML file

1. ṢoḍaśaRudraBijāmṛtaVandanā ષોડશરુદ્રબીજામૃતવન્દના
2. ŚivaŚaktiVargatmakāNāmāvaliḥ શિવશક્તિવર્ગાત્મકનામાવલિઃ
3. RudraŚatārdhaVarṇaNāmāvaliḥ રુદ્રશતાર્ધવર્ણનામાવલિઃ

Encoded and proofread by Ruma Dewan

Chatuṣṭrimśat RudrastavaH

pdf was typeset on November 6, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

